

vlastněním si částek celkem 51.524 Kč 70 h, složených k jeho rukám pro strany jím právně zastupované.

K námitkám obviněného proti jeho odsouzení pro zločin zpronevěry, v nichž popírá zlý úmysl, v kárném řízení nelze přihlížeti, ježto odsouzení to, vynesené trestním soudem, je pravoplatné. Bezdůvodnost námitek jest ostatně na první pohled patrna, ježto zlý úmysl obžalovaného vyplývá jasně z nepopíraného zjištění nalézacího soudu, že svěřené peníze spotřeboval pro sebe, a z toho, že obviněný ani netvrdí, že tehdy měl krycí fond m o b i l n í.

Skutečnost pak, že snad obviněný zatím škodu nahradil — kteréžto jeho tvrzení není však ničím doloženo, — nemůže na posouzení činu s hlediska kárného zásadně nic měniti; stejně jsou v tomto ohledu nerozhodné okolnosti, které vedly trestní soud k tomu, že obviněnému přiznal podmíněný odklad výkonu trestu. Neboť zpronevěřiv peníze svěřené mu pro strany jím zastupované, prohřešil se obviněný tak těžce proti povinnosti povolání věrného a svědomitého hájení práv strany (§ 9 adv. ř.), jakož i s hlediska cti a vážnosti stavu na něm žádané poctivosti v chování (§ 10 adv. ř.), že zájem obecnstva i stavu advokátského vyžaduje nezbytně, by byl vyloučen z advokacie bez ohledu na polehčující okolnosti, k nimž bylo lze přihlížeti soudem trestním při výměře trestu a rozhodování o podmíněném odkladu. Tíže jeho kárného provinění není zmenšena tím, že snad upadl do tíživých finančních poměrů důsledkem hospodářské krise; zpronevěry svěřených peněz, jež vedla k jeho odsouzení trestním soudem, nesměl se v daných poměrech bez nejtěžšího kárného trestu ani za takových okolností dopustiti. Tím tíže padá na váhu, že v případě zpronevěry ku škodě Hugona P-a přijetí peněz dokonce klientovi tajil. Ani rodinné poměry obviněného nemohou působiti na zmírnění trestu, jenž je pro povahu provinění jedině spravedlivý, zvláště přihlíží-li se k tomu, že měl býti spolu souzen i čtvrtý případ zpronevěry, pro nějž byl obviněný odsouzen zvláště ku zastavení výkonu advokacie na 6 měsíců.

Čís. 216 dis.

Povinnosti advokátního povolání vytčené v § 9 adv. ř. nejsou uloženy advokátu jen v poměru ke straně, nýbrž i v poměru k soudu, úřadu i případně odpůrci, k nimž musí advokát zachovati meze zákona při hájení svého klienta.

Politické přesvědčení soudcovo není o sobě důvodem pro napadání rozhodnutí nebo postupu soudcova.

Porušení povinností povolání a poškození cti a vážnosti stavu, obvinil-li advokát ve stížnosti na ministerstvo spravedlnosti soudce ze zaujatosti pro příslušnost k určité politické straně.

(Rozh. ze dne 1. října 1934, Ds I 48/33.)

Nejvyšší soud jako kárný soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie vyhověl odvolání navladního komory

do nálezu kárné rady advokátní komory v Praze ze dne 23. září 1933, jímž byl obviněný zproštěn z obvinění, že ve stížnosti na ministerstvo spravedlnosti obvinil soudce T-a ze zaujatosti z důvodů příslušnosti k určité politické straně, a změnil napadený nález tak, že obviněný je vinen, že se oním činem T-a dopustil přečinu proti povinnostem povolání a proti cti a vážnosti stavu.

D ů v o d y:

Kárným nálezem je zjištěno, že obviněný podal jménem svého klienta Jaroslava N-a stížnost na ministerstvo spravedlnosti, v níž obvinil soudce T-a ze zaujatosti z důvodu příslušnosti k určité politické straně. Kárná rada neshledala však v tomto oznámení obviněného kárný čin proto, že obviněný prý konal jen svoji povinnost, byl-li přesvědčen, že soudce užil o Jaroslavu N-ovi při ústním prohlášení trestního rozsudku věty, že nabytí přesvědčení o opovržlivé povaze N-ově proto, že vedl průvod komunistických dětí.

Zástupce komory zdůrazňuje právem v odvolání, že záleží na tom, co obviněný svým podáním zamýšlel, zda bylo nutné a účelné k obhajobě a že nutno přihlížeti i k formě podání.

Podle § 9 adv. řádu je advokát povinen vésti zastupování své strany p o d l e z á k o n a a práva své strany hájiti proti každému pilně, věrně a svědomitě. Advokát jako obhájce má právo, by vše, co p o d l e z á k o n a má k zastupování své strany za příhodné, bez okolků přednesl a užil všech prostředků k odporu a k obhájení práv těch, pokud to není na odpor jeho plnomocenství, svědomí a z á k o n ů m. Klade tedy advokátní řád právům i povinnostem advokáta při obhajobě meze — v z á k o n ě. Nutno tedy zkoumati, zda podání obviněného na ministerstvo spravedlnosti lze jednak pokládati za součást obhajoby klienta, jednak, zda obviněný, který za ně bere osobní zodpovědnost, zachoval, vytýkáje soudci u ministerstva spravedlnosti politickou zaujatost, meze zákona.

K zákonným prostředkům obrany proti zaujatosti soudcově patří jeho odmítnutí podle § 72 a násl. tr. ř. Nepoužije-li strana nebo obhájce tohoto práva ve lhůtě § 73 tr. ř., je s tímto obranným prostředkem vyloučena; politické přesvědčení soudcovo není o sobě důvodem pro napadání rozhodnutí nebo postupu soudcova. Tu přichází v úvahu jen věcná oprávněnost rozhodnutí a bezvadnost řízení (postupu).

V oznámení na ministerstvo spravedlnosti uváděl obviněný, že prý soudce proti pravdě zjistil v protokolu, že tvrzení obviněného neodpovídá pravdě, uvedl dále, že celý výstup se soudem prý byl výsledkem politického přesvědčení soudcova, který je houževnatým národním demokratem a za tuto stranu členem obecního zastupitelstva, což prý je neslučitelné s úřadem soudcovským, a že tvrzení soudcova jsou v rozporu se skutečností a vzbudila veliký rozruch v posluchačstvu; ke konci v něm navrhl, aby ministerstvo případ vyšetřilo, sjednalo nápravu vhodným způsobem, při čemž však prohlásil, že na kárném stíhání soudce

nemá zájmu, jsa přesvědčen, že politická zaujatost soudcova tím změněna nebude — a dovolává se § 9 adv. řádu.

Obviněný se nemůže pro bezvadnost svého postupu v kárném smyslu dovolávati ustanovení § 9 adv. ř.; ani jeho osobní přesvědčení o tom, že soudce při vyhlášení rozsudku prý použil věty, již pak popřel (že nabyl přesvědčení o opovržlivé povaze obviněného N-a, protože vedl průvod komunistických dětí), nemůže ho zprostiti kárné zodpovědnosti za obsah jeho oznámení. Nesejde na tom, zda soudce oné věty skutečně použil vůbec nebo tak, jak ji chtěl míti obviněný obhájce protokolovánu. Hlavním a podstatným obsahem oznámení proti soudci T-ovi není správnost tvrzení obviněného nebo soudce, jež pro samu obhajobu neměla významu — nýbrž obvinění soudce, že jeho udánlivě nesprávný postup vyplynul z politické zaujatosti, že obviněný pokládal úřad soudce T-a a jeho politické působení za neslučitelné a žádal nápravu. Ponechává-li zákonodárství soudci aktivní a pasivní volební právo, nelze soudci vytýkati důvodně politické přesvědčení, ani jeho aktivní uplatnění. Závadným bylo by takové uplatnění teprve, kdyby tu byly objektivní známky toho, že ovlivňuje nebo je s to ovlivniti samo rozhodování tak, že nelze míti důvěru v nestranost soudcovu. Pro něco takového neuvedl obviněný ani dostatečného konkrétního podkladu, nanejmé nelze ho shledati v rozporu mezi tvrzením obviněného a protokolárním zjištěním soudcovým o obsahu ústně prohlášených důvodů odsuzujícího rozsudku. Za tohoto stavu věci nelze považovati výtku v oznámení na ministerstvo spravedlnosti proti soudci pronesenou za opodstatněnou.

Výtka politické zaujatosti a tedy stranickosti je z nejtěžších, která se může proti soudci vznésti; znamenat' výtku porušení soudcovské přísahy a může znamenati i výtku zneužití soudcovské moci úřední, jde-li o zaujetí vědomé a úmyslné. Povinnosti povolání advokátního vytčené v § 9 adv. ř. nejsou uloženy advokátu jen v poměru ke straně, nýbrž i v poměru k soudu, úřadu i případně odpůrci — k nimž musí advokát zachovati meze zákona při hájení svého klienta, jež však překračuje, podnikaje osobní útoky proti soudci.

Proto oznámení soudce pro politickou zaujatost bez dostatečného podkladu nesnáší se s povinnostmi, jež ukládá advokátu jeho povolání v § 9 adv. ř. Ale ani čest a vážnost stavu nedovoluje, by advokát neshody se soudcem využil k oznámení soudce na ministerstvo spravedlnosti, jež samo nemá pravomoci kárné, ale u něhož takové obvinění soudce jako orgánu, na němž záleží soudcovo povýšení nebo jinaké rozhodování o osobních záležitostech, by mohlo působiti nepříznivě. Povinnosti a vážnosti stavu dbalý advokát by takové cesty zvoliti nemohl, když mu v případě skutečného provinění soudcova je otevřena cesta ke kárnému senátu. Z těchto důvodů bylo odvolání vyhověti, zprošťující výrok napadeného nálezu změnití ve výrok odsuzující a uložiti obviněnému přiměřený trest podle § 12 kár. stat.